

BUSSUM 175 JAAR?

Waarom dat vraagteken achter 175? Koning Willem I tekende toch op 4 december 1816 te Brussel het Koninklijk Besluit, waarin hij de Bussummers met ingang van 1 januari 1817 het recht verleent om eene op zich zelve staande gemeente uit te maken. In de aanhef van zijn Koninklijk Besluit schreef zijne majesteit:

"In aanmerking nemende, dat de toenemende vermeerdering van de bevolking en welvaart, welke ten opzichte van Bussum plaats vindt, aan de ingezetenen aldaar alle aanspraak geeft om eenen op zich zelve staande gemeente uit te maken."

Geen spelt is daar tussen te krijgen! Maar ook blijkt dat Bussum wel bestond, zij het onder jurisdictie van Naarden. In zijn boek "Die van Lage Bussum" schreef de heer J.V.M. Out over een rekening van baljuw Barend van Dorenweerde **gedateerd 6 september 1306 te Bussum**. Out voegt daaraan toe: "Dit eerste bericht omtrent Bussums bestaan geeft ons helaas geen enkele aanwijzing omtrent de grootte van de plaats, **noch over de ouderdom.**"

Het is te begrijpen, dat sommige mensen zich afvragen of er wel werk te doen is voor een historische kring van een zo "jonge" plaats als Bussum, die pas 175 jaren telt! Het boek "Die van Lage Bussum" gaat uitsluitend over de Bussumse periode tussen 1306 en 1817 en de schrijver zal de laatste zijn om te beweren dat het de complete historie van Bussum bevat. Maar ook die 175 jaar die wij nu gedenken is nog niet volledig onderzocht.

De eerste gemeenteraadszitting van Bussum vond plaats op 1 mei 1817 in de gezellige herberg "De Haas" van Gerrit Hazelager, geboren te 's-Graveland in 1785. Hij overleed op 18 februari 1837. In de overlijdensakte stond geen huisnummer vermeld. Overigens, zelfs al had er een huisnummer in de overlijdensakte gestaan dan hadden we nog niet met zekerheid geweten waar Gerrit Hazelager gewoond heeft. Zeer veel Bussummers hebben zich in de loop der jaren afgevraagd waar die plek toch was waar de eerste gemeenteraadszitting werd gehouden. De heer A. Winthorst komt de eer toe die plek te hebben gevonden. Zijn eerste vondst was een hypotheekakte de dato 21 februari 1821, nummer 118.

We lezen onder andere: "Gerrit Hazelager, van beroep logementhouder, "woonagtig" te Bussum in het huis nummer 52, dewelke verklaarde in goed kontante muntspeciën te hebben ontvangen van, mitsdien wil en deugdelijk schuldig te zijn aan en ten behoeve van Krijn van Vugt, van beroep metselaar, "woonagtig" binnen de Stad Naarden, de somma van vijfhonderd gulden

Hollands courant geld."

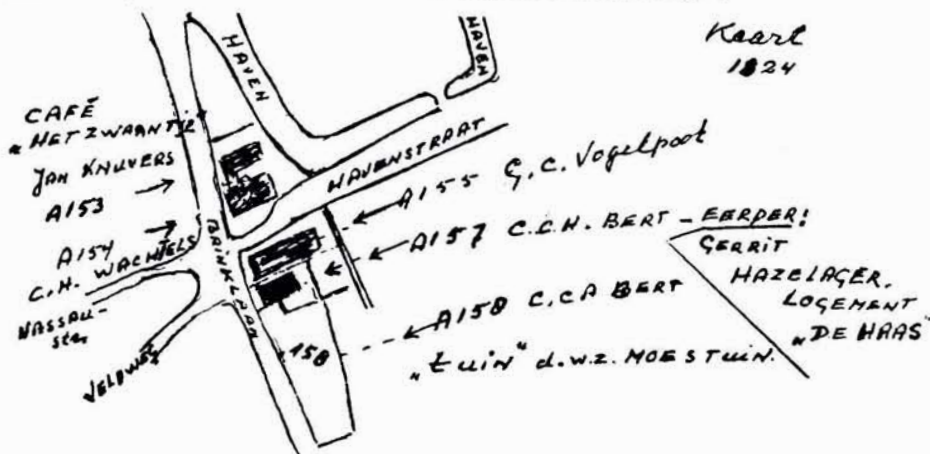
Op 2 april 1821 - akte 1142 - verkoopt hij logement De Haas aan Ahrend Roseboom, koopman te Amsterdam, voor f 2.000,--. Hij werd daarmee eigenaar van een Huizinge en Erve thans geapproieerd tot een Herberg en Logement genaamd het Regthuis en ook de Haas staande en gelegen te Bussum ten kohiere der verponding bekend onder nummers twee en vijftig.

Met dat nummer 52 was het dus wel in orde; maar waar lag dat? Ahrend Roseboom (nu geschreven met twee o's) verkocht op 11 november 1822 voor f 2.250,= aan Cornelis Christiaan Hendrik Bert, koopman wonende op de "Agtergragt" te Amsterdam, een huis, koetshuis, stalling mitsgaders tuin en erve staande en gelegen te Bussum, bevorens genaamd geweest het Regthuis en ook de Haas, genummerd 52.

Mooi dat nummer 52! Maar waar lag dat toch?

Gelukkig, C.C.H. Bert verkoopt op 21 december 1836 - akte nummer 60 - een huis, koetshuis, stalling mitsgaders tuin en erve nummer 52 aan G.C.A. Reimeringer voor f 3.000,--. En in die akte vinden we nauwelijks leesbaar dat huis en gronden liggen in sectie A nummer 157 en sectie A nummer 158!

Hoera, eindelijk wordt het spitwerk beloond. Het is nu slechts "even de kadastrale kaart pakken van 1824". Daar vindt u die twee nummers en dan weet u waar de eerste raadszitting in Bussum plaats vond (zie het situatieschetsje).

De Havenstraat was vroeger smaller en de bebouwing is thans anders. Globaal kan men dus zeggen: Logement de Haas lag deels op het gebied van de winkel van Halfords en deels op het gebied van de winkel Sleepwell.

Om terug te komen op de vraag over "Bussum 175 jaar?": in ons archief bevinden zich aktes van vóór 1817. Bijvoorbeeld uit 1806; Rijk de Graaf uit Naarden verkoopt dan aan Evert van Eijden uit Eemnes de herberg genaamd "De Roosenboom". Nog dieper in de historie komen we een akte uit 1838 tegen. De

Generale Directie voor de zaken van de R.K. Eeredienst gaat akkoord met de verkoop van grond van de R.K. Gemeente te Bussum Noord Holland.

Pastoor Jan v.d. Brink en de overige leden van het kerkbestuur, de heren Klaas Fokker, veehouder, Jan Koelink, bijenhouder, Willem Ruijsendaal, bleker, en Gijsbert van Thienen, broodbakker, verklaren dat de gronden A144-A145-A146-A147-A148-A149-A150-A151 groot 2 bunders, 48 roeden en 90 ellen "ongestoord te zijn bezeten door de Roomsche Katholieke Gemeente te Bussum tachtig jaren, doch daarvan geene papieren of eigendomsbewijzen voor handen te hebben, en ook niet te weten dat er van bestaan". Wij bevinden ons met dit bericht in 1758! Die 2 bunders, 48 roeden en 90 ellen werden verkocht voor f 1.200,--. Jazeker, twaalfhonderd gulden! In 1758 was die grond eigendom van Jan Hendrikse Geu. Waar die gronden lagen? Ook dat kunt u vinden op de kaart van 1824, die in ons archief te vinden is. U vindt die ten noorden van de Veerstraat. Heel globaal gezegd: "De Olmen-gronden".

Ter aanvulling; in 1873 waren kerkmeester: Harmen de Jong, landbouwer, Gijsbertus van Eijden, Herman Post, broodbakker, en Tijmen Krijnen, landbouwer.

Bussum 175 jaar onafhankelijk van Naarden zullen we vieren in de wetenschap dat we wel heel wat ouder zijn.

Met dank aan de heer A. Winthorst, die ons al deze gegevens verstrekke.

Gerard Langemeijer
